

Sygn. akt II W 191/16

KS/60-269/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2017 roku

Sąd Rejonowy w Toruniu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR EwaLemanowicz-Pawlak

Protokolant : stażysta Dawid Muraszewski

Przy udziale Przedstawiciela I Urzędu Skarbowego w T. – M. Ł.

po rozpoznaniu dnia 15 lutego 2017r.

sprawy:

W. B. (1) s. J. i L. ur. (...) w T.

oskarżonego o to, że:

wbrew przepisowi art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r., Nr 177, poz. 1054, z późn. zm.) uporczywie nie wpłacał w terminie, tj. do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, na rachunek (...) w T. podatku od towarów i usług za miesiące: od lipca 2015 r. do kwietnia 2016 r. przez co uszczuplił podatek od towarów i usług w łącznej kwocie 167.441,61 zł,

tj. o wykroczenie skarbowe z art. 57 § 1 kks.

orzeka:

I. oskarżonego **W. B. (1)** uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu, stanowiącego wykroczenie skarbowe z art. 57 § 1 kks i za to, na podstawie art. 57 § 1 kks w zw. z art. 48§ 1 i 4kks wymierza mu karę grzywny w wysokości 5.000 (pięciu tysięcy) złotych;

II. zasadza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 500 (pięćset) złotych tytułem opłaty sądowej i obciąża go wydatkami w wysokości 70 (siedemdziesięciu) złotych.

Sygn. akt IIW 191/16

UZASADNIENIE

W. B. (1) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie produkcji (...). W/w podmiot był marką rozpoznawalną na terenie całego kraju, dysponował 20 sklepami usytuowanymi w licznych galeriach handlowych, zatrudniał około 200 osób.

W październiku 2013r. zdiagnozowano u W. B. krwiaka w mózgu. 23.11.2013r. w/w przeszedł operację ewakuacji krwiaka podtwardówkowego lewostronnego. Z pooperacyjnych zaleceń lekarskich wynikało, iż przez okres 2 miesięcy winien prowadzić oszczędzający tryb życia.

Z powodu problemów zdrowotnych W. B. w ograniczonym zakresie zajmował się sprawami firmy. Prowadzeniem firmy zajmowała się księgowa, kwestie finansowe natomiast w dalszym ciągu podlegały W. B.. Kondycja finansowa firmy uległa pogorszeniu, z uwagi na zaległości w płatnościach sukcesywnie zamykano sklepy. Część pracowników zaczęła odchodzić z firmy, od kwietnia 2015r. pozostało 80 osób.

W. B. uporczywie nie wpłacał w terminie, tj. do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, na rachunek (...) w T. podatku od towarów i usług za miesiące: od lipca 2015 r. do kwietnia 2016 r. przez co uszczuplił podatek od towarów i usług w łącznej kwocie 167.441,61 zł.

W w/w okresie obrotu firmy (...) oscyływały w granicach 1000.000 zł, jednocześnie W. B. miał liczne zobowiązania wobec galerii handlowych, banków i kontrahentów opiekujące łącznie na kwotę 1000.000 zł. W. B. dysponował wówczas stanami magazynowymi, których wartość wynosiła ok. 700.000 zł.

W okresie od 3.09.2015r. do 4.06.2016r. (...) w T. wysyłał do W. B. upomnienia, jednakże w dalszym ciągu nie dokonywał on wpłat na poczet zobowiązań podatkowych, nie złożył również wniosku o odroczenie terminu płatności, umorzenie bądź rozłożenie ich na raty.

/Dowody: wyjaśnienia W. B.-k. 67v.

- upomnienia –k. 2-9;
- karta informacyjna z leczenia szpitalnego-k. 34-34v.,
- orzeczenia lekarza orzecznika ZUS-k. 35- 36v;
- decyzja o przyznaniu renty-k. 37-38/

Oskarżony na rozprawie nie przyznał się do zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, iż niepłacenie podatków było konsekwencją trudnej sytuacji finansowej spółki, która z kolei była spowodowana jego złym stanem zdrowia.

W ocenie sądu wyjaśnienia oskarżonego zasadniczo zasługują na przyznanie im waloru wiarygodności w zakresie w jakim opisywał swą sytuację zdrowotną oraz kondycję finansową firmy, albowiem znajdują odzwierciedlenie w zgromadzonym w przedmiotowej sprawie materiale dowodowym.

Zastrzeżenia sądu budziły natomiast wyjaśnienia oskarżonego w zakresie w jakim wywodził, iż niepłacenie zobowiązań podatkowych nie było przejawem złej woli, lecz wyłącznie jego poważnych problemów zdrowotnych i w konsekwencji złej kondycji finansowej firmy. Należy bowiem zaakcentować, iż podatek (...) ma charakter pośredni, obciąża z ekonomicznego punktu widzenia nabywców towarów i usług, a nie przedsiębiorców. Ponadto sąd nie mógł tracić z pola widzenia, iż w okresie objętym zarzutem obrotu firmy oscyływały w granicach 1000.000 zł, oskarżony dysponował również towarami, którego wartość opiewała na kwotę rzędu 700.000 zł. W związku z tym oskarżony miał możliwość pozyskania środków na uregulowanie zobowiązań podatkowych.

Prawidłowości ustaleń sądu we wskazanym powyżej zakresie nie może dezawuować fakt, iż od 2013r. pogorszeniu uległ stan zdrowia oskarżonego. W. B. sam przyznał, iż pomimo złej kondycji zdrowotnej zarządzał firmą i podejmował decyzje w zakresie dotyczącym jej finansów. Ponadto z opinii sądowo-psychiatrycznej wynika, iż tempore criminis oskarżony miał w pełni zachowaną zdolność rozpoznania czynu i pokierowania swym postępowaniem. W związku z tym, jakkolwiek niewątpliwie zły stan zdrowia oskarżonego rzutował pośrednio na sytuację finansową spółki, to jednak nie uniemożliwiał on oskarżonemu podejmowania wiążących decyzji.

Sąd podzielił opinie sporządzone przez biegłych lekarzy psychiatrów oraz psychologa dotyczące stanu zdrowia psychicznego oskarżonego, albowiem były one jasne i rzeczowe, biegli wnikliwie odnieśli się do wszelkich kwestii mających znaczenie dla meritum sprawy. Ponadto zostały sporządzone przez fachowców dysponujących odpowiednimi kwalifikacjami.

Sąd uznał za wiarygodne zgromadzone w sprawie dowody z dokumentów w postaci zawiadomień o stwierdzeniu naruszenia przepisów prawa podatkowego, upomnień oraz karty karnej, albowiem dokumenty te sporządzone zostały przez właściwe organy w przepisanej formie, nie zostały zakwestionowane przez żadną ze stron oraz nie wzbudziły wątpliwości Sądu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Czyn zabroniony stypizowany w art. 57 § 1 kks polega na uporczywym niewpłaceniu podatku w terminie przez podatnika. Do przypisania popełnienia tego czynu niezbędne jest więc poczynienie ustaleń w przedmiocie:

- podstawy prawnej opodatkowania i terminu płatności,
- osoby odpowiedzialnej za wpłacenie podatku,
- faktu jego nieuiszczenia w terminie,
- uporczywego charakteru tego działania.

Co do trzech pierwszych okoliczności konieczne jest ustalenie, jaki przepis prawa podatkowego obliguje określone osoby czy podmioty do wpłacania podatku i jaki określa termin, a także ustalenia kręgu osób odpowiedzialnych za wykonanie tego obowiązku.

W dalszej kolejności konieczne będzie stwierdzenie, że działanie osób odpowiedzialnych miało charakter uporczywy. W przeciwnym bowiem razie brak będzie jednego ze znamion wykroczenia z art. 57 § 1 kks. Przez „uporczywość” rozumie się zachowanie długotrwałe, powtarzalne, nacechowane złą wolą i nieustępliwością (por. wyrok SN z dnia 27 lutego 1996 r., II KRN 200/95, Orz. Prok. i Pr. 1996, nr 10 oraz postanowienie SA w Krakowie z dnia 13 grudnia 2000 r., II AKz 289/00, KZS 2000, z. 12, poz. 28).

Zgodnie z art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2004 r., Nr 54 poz. 535 ze zm.) podatnicy oraz podmioty wymienione w art. 108 są obowiązani, bez wezwania naczelnika urzędu skarbowego, do obliczania i wpłacania podatku za okresy miesięczne w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, na rachunek urzędu skarbowego, z zastrzeżeniem ust. 2-4 oraz art. 33 i 33b.

Podatnikami są, o czym stanowi art. 15 ust. 1 powyższej ustawy, osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 2, bez względu na cel lub rezultat takiej działalności.

Dokonując prawnokarnej oceny zachowania sprawcy istotne jest ustalenie, czy w dacie płatności podatku, którego nie uiszczono w terminie, zaniechanie podatnika cechowała uporczywość, a więc nie tylko zamiar niezapłacenia podatku do wskazanej przez ustawę daty, lecz np. odsunięcie jego uregulowania na dłuższy, bliżej nieokreślony czas. Zatem sposób postąpienia podatnika po uchybieniu temu terminowi, jest ważny dla ustalenia, czy w dniu, w jakim podatek miał być zapłacony, można mówić, że uchybienie terminowi miało cechę uporczywości, czy jedynie była to zwłoka w terminowym regulowaniu podatku. Nie ma przy tym znaczenia, czy chodzi o płatność dotyczącą podatku realizowanego jednorazowo, czy też podatku płaconego w ratach, bądź w formie zaliczek. Zachowanie podatnika mające miejsce po upływie terminu płatności podatku, może wskazywać, czy jego zamiarem w dacie upływu tego terminu było uporczywe niezapłacenie podatku. Uporczywość tę odnosić zaś należy zarówno do sytuacji, gdy podatnik lekceważył terminy płatności podatku rozliczanego zaliczkami czy ratami, jak i gdy nie płacił w terminie regulowanego jednorazowo. O jego zamiarze uporczywego niezapłacenia podatku świadczyć właśnie może długotrwałe nieregulowanie owego podatku, będącego już zaległością podatkową. Może to dotyczyć zwłaszcza np. sytuacji, gdy podatnik, mimo złożenia deklaracji podatkowej i wykazania w niej należnego do zapłaty podatku, nie podejmuje, i to w długim okresie czasu, jakichkolwiek działań w celu uregulowania owego podatku, choć termin jego płatności już minął. Tym samym na gruncie omawianego przepisu, pod pojęciem „uporczywości” rozumieć należy zarówno wielokrotność zachowań

sprawcy, jak i jednorazowe jego zachowanie, jeżeli jest ono długotrwałe i mimo że ma miejsce już po terminie płatności podatku, gdyż to wskazuje, iż zamiarem sprawcy było nie tylko nieuregulowanie podatku w terminie, ale także przesunięcie go na dalszy, dłuższy moment, bez występowania o odroczenie jego płatności lub rozłożenia na raty (zob. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 28 listopada 2013, I KZP 11/13, źródło LEX).

W realiach przedmiotowej sprawy według wersji oskarżonego powodem zaległości podatkowych była jego zła sytuacja zdrowotna, która rzutowała na kondycję finansową firmy. W ocenie sądu W. B. zachowaniem swoim wyczerpał znamiona wykroczenia skarbowego z art. 57§1 kks. Jego zachowanie cechowała bowiem uporczywość rozumiana jako zawinione – świadome – nieuregulowanie w/w należności podatkowych. Wniosek taki sąd wysnuł po analizie zachowania oskarżonego po dacie płatności należności podatkowych. Wskazany typ czynu zabronionego, który jest wykroczeniem skarbowym indywidualnym, penalizuje samo uchylanie się podatnika od opodatkowania, w znaczeniu zapłaty podatku. Zarazem owo uchylanie się ma mieć charakter „uporczywy”, tj. utrzymujący się długo. Jednocześnie podkreślić należy, iż pojęcia „uchylania się” od zapłaty podatku nosi w sobie element złej woli podatnika. Zdaniem sądu oskarżony prowadząc działalność gospodarczą i osiągając dochód ma obowiązek zabezpieczyć środki na zapłacenie podatku z zarobionych pieniędzy. Gdyby nie wypracował dochodu, to nie powstałby przecież obowiązek z tytułu VAT.

Należy zaznaczyć, że w związku z uzyskiwaniem dochodów z prowadzonej działalności gospodarczej na oskarżonym spoczywał obowiązek zapłaty podatków. Sąd w tym zakresie podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z dnia 27 marca 2003 r. sygn. akt I KZP 2/03, że „nie można bowiem (...) do rozliczeń podatnika z fiskusem stosować takich samych reguł jak do rozliczeń cywilno-prawnych, których naruszenie stanowi przestępstwo (np. do uporczywego uchylania się od płacenia alimentów). Podatnik nie może przerzucać na Skarb Państwa i pozostałych, regulujących terminowo podatki, podatników swoich niepowodzeń gospodarczych, i nie płacić w terminie swych zobowiązań podatkowych, tłumacząc się brakiem środków finansowych na wymagane podatki. Uwzględnić też należy, że prawo podatkowe przewiduje, na wniosek zainteresowanego złożony z odpowiednim wyprzedzeniem, odraczanie płatności i rozkładanie na raty należności podatkowych, w tym i zaległości podatkowych, gdy ważny interes podatnika za tym przemawia (...) Tym samym podatnik, nie mogąc uregulować w terminie podatku, ma prawne instrumenty dla zmiany terminu jego płatności”.

Ponadto podatek jako danina publiczna nie stanowi mienia, którym podatnik może swobodnie dysponować. Bez znaczenia jest tu okoliczność czy podatnik posiada środki na bieżącą produkcję lub działalność gospodarczą czy też nie, ale w żadnym wypadku nie wolno mu też działalności finansować z kwot należnych Skarbowi Państwa i żadne z tych okoliczności nie są i nie mogą być okolicznościami wyłączającymi winę czy bezprawność czynu sprawcy (vide postanowienie Sądu Najwyższego z 25.10.1995 r.. I KZP 30/95. OSP 4/96 poz. 68: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14.02.2001 r.. (...)).

Jednocześnie należy podkreślić, że nie można uznać za usprawiedliwiające opóźnienie w regulowaniu podatku niezgromadzenie przez podatnika na czas środków finansowych na pokrycie podatku w terminie. Chodzi bowiem o brak środków na sam podatek, który reguluje się "od czegoś" (dochód, czynności itd.) w sytuacji, gdy istniały środki finansowe na tę transakcję, czy działalność, która jest podstawą opodatkowania. Zła wola podatnika polega tu na tym, że gromadzi on środki na same czynności podlegające opodatkowaniu, a nie interesuje się potrzebą ich posiadania także na podatek od tych czynności, ani nie podejmuje prób skorzystania z dopuszczalnych ulg przy czasowym braku środków, np. z rozłożenia podatku na raty czy odroczenia jego płatności. Z taką sytuacją mieliśmy do czynienia w niniejszej sprawie. Oskarżony nie dokonywał w ustawowych terminach wpłat na poczet należności podatkowych, pomimo to równolegle kontynuował prowadzenie działalności gospodarczej, dokonując w jej ramach kolejnych transakcji rodzących obowiązek zapłaty podatku. Skoro oskarżony posiadał określone środki i dysponując nimi wielokrotnie na przestrzeni kolejnych miesięcy decydował się przeznaczać je na inne cele niż zapłata podatku, wiedząc że oznacza to, że nie zapłaci należnego podatku w ustawowym terminie, sąd przyjął, że miał on obiektywną możliwość zapłacenia podatków. Fakt, że decyzję o preferowaniu innych wydatków oskarżony podejmował kilkakrotnie, w kolejnych następujących po sobie okresach, świadczy że w pełni świadomie kredytował

prowadzoną przez siebie działalność w istocie cudzymi środkami, jakimi były dla niego kwoty należne Skarbowi Państwa (postanowienie SN z dnia 14 lutego 2001r., (...) 394/98 niepublikowane).

Nadto należy zaakcentować, iż W. B. nie podjął żadnych starań o rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności należności objętych zarzutem. Jeżeli bowiem zachodziłaby okoliczność nie pozwalająca mu na uregulowanie należności powinien skorzystać z tej możliwości. Nie zachował jednak minimum staranności wymaganej w tego typu sytuacji. Innymi słowy, nawet wtedy gdy podatnik nie dysponuje nie ze swojej winy środkami pieniężnymi pozwalającymi zapłacić podatek (albo zapłacić go w pełnej wysokości) i zarazem ze wskazanych instytucji nie korzysta mając ku temu realne i obiektywne możliwości, jego zaniechanie w postaci niepłacenia podatku nosi cechy uchylania się od tego obowiązku. (zob. E. Kłossowski, Moment popełnienia i przedawnienia wykroczenia uporczywego niepłacenia podatku w terminie, Monitor Podatkowy 2004, nr 1, s. 47–50. źródło LEX) Oskarżony nie wykorzystał możliwości wynikających z przepisów ustawy z dnia 29.08.1997 r. ordynacja podatkowa (Dz. U. nr 137, poz. 926 ze zm.) dających możliwość minimalizacji negatywnych konsekwencji prawnopodatkowych owego braku środków. Chodzi tu o odroczenie płatności podatku bądź rozłożenia należności podatkowej na raty (zob. SN w postanowieniu z dnia 27 marca 2003 r. sygn. akt I KZP 2/03, OSNKW z 2003, nr 5-6, poz. 57). Zdaniem sądu uporczywie zachowuje się ten podatnik, który nie wpłaca podatku w terminie, jeżeli w danym momencie posiada środki lub ich nie posiada, ale nie czyni starań o modyfikację terminów lub warunków zapłaty, pomimo iż ma obiektywną taką możliwość. Nie chodzi przy tym o konieczność uzyskania pozytywnej decyzji organu podatkowego w tym zakresie, ale o podjęcie odpowiednich starań. Analogicznie w przypadku przestępstw nie alimentacji osoba nie posiadająca pracy powinna podjąć starania o uzyskanie zatrudnienia poprzez uzyskanie statusu zarejestrowanej osoby bezrobotnej, wykazując w ten sposób gotowość do jej świadczenia. Przy takim samym rozumieniu uporczywości na gruncie art. 57 § 1 kks należy wymagać od zobowiązanego w przypadku braku środków finansowych podjęcia próby uzyskania odroczenia płatności podatku lub rozłożenia należności na raty.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należało stwierdzić, że wbrew przepisowi art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054, z późn. zm.) W. B. uporczywie nie wpłacał w terminie, tj. do 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy, na rachunek Pierwszego Urzędu Skarbowego w T. podatku od towarów i usług za miesiące: od lipca 2015 r. do kwietnia 2016 r. przez co uszczuplił podatek od towarów i usług w łącznej kwocie 167.441,61 zł.

Należy ponownie zaakcentować, iż prawidłowości ustaleń sądu we wskazanym powyżej zakresie nie może dezawuować fakt, że firma w w/w okresie miała problemy finansowe, wszak podatek od towarów i usług ma charakter pośredni, obciąża z ekonomicznego punktu widzenia nabywców towarów i usług, jest zatem neutralny dla przedsiębiorców.

Nadto należy wskazać, iż we wskazanym powyżej okresie oskarżony był wielokrotnie wzywany do uiszczenia należnych zobowiązań podatkowych, czego jednak nie uczynił. .

Wprawdzie od 2013r. oskarżony boryka się z poważnymi problemami zdrowotnymi i dysponuje orzeczeniem o częściowej niezdolności do pracy, należy jednak zauważyć, iż w okresie objętym zarzutem był aktywny zawodowo, nie tylko zajmował się sprawami firmy (...), lecz również był zatrudniony w innym podmiocie na umowę o pracę.

Oskarżony wywodził ponadto, iż z powodu problemów zdrowotnych nie mógł należycie wykonywać swoich obowiązków, jednakże z opinii sądowo-psychiatrycznej wynika, iż tempore criminis miał zachowaną zarówno zdolność rozpoznania znaczenia czynu, jak i pokierowania swoim postępowaniem. W świetle tej opinii należało zatem przyjąć, że zły stan zdrowia nie uniemożliwiał on oskarżonemu podejmowania wiążących decyzji. .

Mając powyższe względy na uwadze sąd uznał, iż zachowanie oskarżonego zrealizowało więc wszystkie znamiona czynu stypizowanego w art. 57 § 1 kk. Jak wynika bowiem z ustaleń poczynionych przez sąd m.in. w oparciu o wyjaśnienia oskarżonego, decyzyjnie o preferowaniu innych wydatków W. B. podejmował kilkakrotnie, w kolejnych następujących po sobie okresach, w pełni świadomie kredytował prowadzoną przez siebie działalność w istocie cudzymi środkami, jakimi były dla niego kwoty należne Skarbowi Państwa

Jako okoliczności obciążające sąd poczytał długotrwałość inkryminowanego działania, jak również wysokość oraz rodzaj należności publicznoprawnej, która nie została wpłacona na rachunek (...) Wszakże (...) jest podatkiem pośrednim, w związku z tym trudno przyjąć, aby brak płatności tej należności wynikał wyłącznie ze złej kondycji finansowej spółki.. Natomiast jako okoliczności łagodzące sąd poczytał dotychczasową niekaralność oskarżonego, W. B. dotychczas wiódł ustabilizowany tryb życia i po raz pierwszy tak rażąco naruszył porządek prawny.

Zgodnie z dyspozycją art. 48§4kks wymierzając karę sąd uwzględnił stosunki majątkowe i rodzinne sprawcy oraz jego dochody i możliwości zarobkowe. Oskarżony ma na utrzymaniu troje uczących się dzieci w wieku 21,22 i 16 lat, z uwagi na opisane powyżej problemy zdrowotne dysponuje orzeczeniem o częściowej niezdolności do pracy. Na jego dochody składają się aktualnie uposażenie rentowe w wysokości 800 zł, wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę w wysokości 1300 zł oraz z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej – 2000 zł.

Mając powyższe względy na uwadze sąd doszedł do przekonania, iż kara grzywny w wysokości 5000 zł pozwoli na realizację związanych z nią celów wychowawczych i prewencyjnych. W ocenie sądu orzeczona kara jest adekwatna do stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości zarzucanego oskarżonemu czynu i będzie miała na niego wychowawczy wpływ. Będzie mu bowiem uświadamiać konieczność przestrzegania norm prawnych oraz nieopłacalność działań niezgodnych z prawem. Kara orzeczona wobec oskarżonego czyni również zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości, a także spełni swe zadania w zakresie prewencji generalnej, polegającej na kształtowaniu w społeczeństwie postawy poszanowania prawa, a także wyraża brak społecznego przyzwolenia na ignorowanie obowiązków wynikających z ustaw podatkowych

Uwzględniając sytuację majątkową i rodzinną oskarżonej, Sąd, na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks oraz art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.) zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłatę w wysokości 500 zł oraz obciążył go wydatkami postępowania w wysokości 70 zł. Oskarżony ma źródła dochodów w związku z tym będzie miał możliwość pozyskania środków na pokrycie tych należności sądowych.